

IN MEMORIAM MUDr. Karol MIKA

Dňa 10. 8. 2025 sme sa dozvedeli smutnú správu, že nás vo veku 98 rokov opustil MUDr. Karol Mika, dlhoročný člen SLS, významná osobnosť a člen Dvorany slávy slovenskej medicíny. Dr. Mika bol najdlhšie ordinujúci lekár na Slovensku, neuveriteľných 72 rokov.

Narodil sa 10. 4. 1927 v Starých Horách ako druhý zo šiestich synov štátneho notára.

Vysokoškolské štúdium absolvoval v rokoch 1949 až 1955 na Lekárskej fakulte UK v Bratislave. V rokoch 1955 – 1956 pracoval ako sekundárny lekár v KÚNZ Banská Bystrica, 1956 – 1993 ako praktický lekár pre dospelých OÚNZ v Banskej Bystrici. Od roku 1994 pôsobil ako súkromný praktický lekár pre dospelých v Banskej Bystrici.

Je autorom úspešných „*Príhod pohotovostného lekára*“ (1972), ktoré mali veľký čitateľský úspech a kniha získala aj cenu za literatúru faktu. V roku 1974 vyšla kniha v druhom vydaní. Bola preložená aj do nemčiny a v Nemecku ju uviedli v roku 1990 pod titulom „*Der Notarzt*“. Ďalšia publikácia, „*Pohotovostný lekár zasahuje*“ bola už rok po vydaní (1996) tiež preložená do nemčiny. Tu jej dali názov „*Ein Arzt für Leib und Seele*“. V roku 1998 bola vybraná pre akustické médiá pre nevidiacich a ťažko zrakovo postihnutých v celom nemecky hovoriacom svete. V Nemecku bola postupne odvysielaná v celoštátnom rozhlase. Vydavateľstvo MSEJK v Bratislave začalo v roku 2006 vydávať obe knihy – „*Príhody pohotovostného lekára*“ a aj „*Pohotovostný lekár zasahuje*“. Doteraz boli vyžiadané viaceré opakované dotlače.

Je autorom mnohých odborných publikácií, beletrizovanej prózy a rozhlasovej hry *Tri hlasy*. V periodikách uverejňoval rôzne odborné články, okrem iného bol autorom a režisérom niekoľkých zdravotníckych amatérskych filmov. Za film „*Slovo*“ získal na celoštátnej prehliadke Čestné uznanie. Venoval sa aj básnickej tvorbe, v roku 2013 mu vyšla zbierka básní s názvom „*Laudatio Salvatoris*“. Bol členom a funkcionárom profesných organizácií a spoločností (Slovenská lekárska spoločnosť, SČK, Regionálna lekárska komora a i.). Počas celej aktívnej činnosti sa venoval skúmaniu rastlinných účinných látok a ich účinkov na ľudské telo. Výsledkom tohto jeho záujmu bolo spoluautorstvo na *Malom atlase liečivých rastlín*, ktorý od roku 1983 do roku 2010 vyšiel v 10. vydaniach; v zahraničí 23 (v Nemecku 7, vo Francúzsku 5, v Holandsku 5, vo Švédsku 3, v Nórsku 2, v Dánsku 1 edícia). Jeho kniha *Fytoterapia* vyšla v roku 1988 a v roku 1989 získala Jeséniovu cenu Slovenskej lekárskej spoločnosti. Druhé vydanie pod názvom *Fytoterapia pre lekárov* vyšlo v roku 1991. Tretie, prepracované a doplnené vydanie pod názvom *Fytoterapia z pera lekára* vyšlo v roku 2016. V súčasnosti je rozpracované vydanie tejto publikácie aj v českom

jazyku. Rozhlasovými poslucháčmi bola veľmi obľúbená „*Poradňa doktora Miku*“, ktorú týždenne už po mnohé roky vysiela Rádio Lumen.

Doktor Mika bol spoluzakladateľom, prispievateľom a dlhodobo bol aj zástupcom šéfredaktora časopisu Slovenský lekár. Okrem toho bol od roku 1992 členom redakčnej rady časopisu „*Liečivé rastliny*“. Publikoval desiatky medicínskych článkov v odborných aj populárno-vedeckých periodikách.

MUDr. K. Mikovi boli za jeho výnimočnú prácu udelené viaceré vyznamenania, pocty a ceny uznávaných inštitúcií. V roku 1983 mu bolo udelené „*Čestné členstvo Československej lekárskej spoločnosti J. E. Purkyňu*“. V roku 2009 mu Slovenská lekárska spoločnosť udelila „*Zlatú medailu SLS*“ Propter Merita. Slovenská farmaceutická spoločnosť, mu v roku 2013 udelila „*Medailu PhMr. Vladimíra J. Žuffu*“ za prínos v prospech slovenského lekárstva. Za zásluhy v medicíne bol dňa 13. 10. 2000 v Huňadyho sále bojníckeho zámku pasovaný za rytiera. Univerzita Mateja Bela mu udelila ďakovný list, kde od roku 1989 doteraz prednáša Fytoterapiu. V roku 2012 získal „*Cenu primátora mesta Banská Bystrica*“ za publikačnú a osvetovú zdravotnícku činnosť.

Jeho prácu ocenila aj Slovenská lekárska spoločnosť, kde MUDr. Karol Mika patril roky medzi jej najaktívnejších členov. Prezídium ho právom zaradilo medzi laureátov Dvorany slávy slovenskej medicíny, kam bol slávnostne uvedený 19. 9. 2017. Je výnimočnou

osobnosťou, výsledkami svojej práce a neutíchajúcou aktivitou patril k tým členom, ku ktorým prechováame úctu a vďaku. Za svoje zásluhy bol zvolený za čestného člena Slovenskej farmaceutickej spoločnosti. Doktor Mika bol predovšetkým vzorom človeka a lekára – pričom cez medicínu naplňal svoje životné poslanie pomáhať trpiacim.

Bol známy svojím zmyslom pre podstatné veci. Tak ako hovoril, tak aj robil, skutočnosť neprikrášľoval peknými slovami ani prázdnyimi gestami. MUDr. Karola Miku si budeme pamätať ako čestného človeka, idealistu s láskou k pravde, človeka oddaného myšlienke a ochotného urobiť nielen všetko potrebné, ale všetko, čo je v jeho silách.

Ďakujeme mu za všetko, čo za svojho aktívneho a činorodého života vykonal pre svojich pacientov, pre medicínu a pre spoločnosť ako člen viacerých redakčných rád – menom spolupracovníkov a všetkých čitateľov. Rodine pána doktora Karola Miku vyslovujeme úprimnú sústrasť!

Čeť jeho pamiatke!

*prof. MUDr. Marián Bernadič, CSc.
šéfredaktor Lekárskeho obzoru*

*Mgr. Milan Lehký
riaditeľ Vydavateľstva Herba*